

اولین نماز جماعت در مسجد الحرام به امامت عالم شیعی

فَرَّقَتْهُمَا السِّيَاسَةُ، فَلَا تَجْمَعُهُمَا السِّيَاسَةُ»

علامه شرف الدین عاملی در دوران ضد استعماری، که تفرقه و اختلافات فزونی یافته بود، در وحدت مذاهب اسلامی به ویژه شیعه و سنی فعالیت های ارزنده ای داشت. شرف الدین بعد از بازگشت به لبنان در دو جبهه به مبارزه پرداخت. یکی مبارزه علیه فئودالیسم و دیگر مبارزه علیه استعمار. شرف الدین را می توان به حق از جمله علمای پیش گام در مبارزه با استعمار دانست. او هنگام اشغال لبنان و سوریه به دست فرانسه در مقابل استعمار ایستاد و فتوای جهاد داد و به همین دلیل نیز محکوم به اعدام شد. او دوبار به مصر سفر کرد، یک بار پیش از اعلام حکم اعدام و بار دوم بعد از آن که فرانسویان وجود او را در لبنان برای مصالح سیاسی و اهداف استعماری خود خطرناک دانستند به مصر پناه برد. در آن جا همه را به وحدت در مقابل بیگانگان دعوت کرد و همان جا بود که جمله ی معروف خود را بیان کرد:

«فَرَّقَتْهُمَا السِّيَاسَةُ، فَلَا تَجْمَعُهُمَا السِّيَاسَةُ» یعنی شیعه و سنی را سیاست و اهداف سیاسی از هم جدا کرد و باید سیاست آن ها را با هم جمع کند. سخنان او را «رشید رضا» نویسنده ی مشهور مصری در مجله «المنار» چاپ کرد.

فعالیت اجتماعی در فلسطین و سوریه

سید بعد از بازگشت از سفر اول مصر هم چنان به مبارزات ضد استعماری خود ادامه می داد تا آن جا که فرانسویان شخصی را مأمور کردند تا به خانه او برود و سید را دستگیر کند و مدارک و طومارهایی را که او علیه استعمار فرانسه جمع کرده بود با خود بیاورد؛ اما آن شخص ناکام بازگشت. بار دیگر نیز خانه ی شرف الدین به دست عمال استعمار به آتش کشیده شد و کتابخانه ی او که محتوای تألیفات گران بها و چاپ نشده ی او بود طعمه ی حریق گشت.

او در اواخر سال 1338 هجری از مصر خارج شد و برای این که به وطن خود نزدیک باشد به فلسطین آمد در فلسطین و سوریه نیز به فعالیت های اجتماعی می پرداخت و به حال تبعیدیان لبنانی رسیدگی می کرد. در آن هنگام فلسطین در اشغال انگلیسی ها بود. از آن جایی که پسر دایی شرف الدین تحت تعقیب انگلیسی ها بود و به همین دلیل مورد احترام فرانسوی ها، توانست وساطت کند و حکم اعدام او لغو شود، همین امر سبب شد تا شرف الدین بتواند به وطن باز گردد.

نماز جماعت در مسجدالحرام

در سال 1340 هجری قمری آماده ی سفر حج شد و از بیروت با یک کشتی همراه با تنی چند از یارانش به سوی خانه ی خدا رهسپار گردید. در عربستان با استقبال باشکوهی از طرف مقامات دولتی و نماینده ی پادشاه وقت عربستان «ملک حسین» روبه رو شد. حج آن سال به خاطر حضور شرف الدین یکی از باشکوه ترین مراسم حجی بود که تا آن روزگار مکه به یاد داشت. او در غبار رویی و عطر افشانی خانه ی کعبه همراه ملک حسین شرکت کرد و به خواست او نماز جماعت را در مسجد الحرام اقامه نمود. این اولین نماز جماعتی بود که در مسجد الحرام به امامت یک عالم شیعی برگزار می شد و همه ی مسلمانان اعم از شیعه و سنی پشت سر او نماز خواندند. این مهم از افتخارات شرف الدین هم چنین از آرزوهای دیرین او بود که شیعه و سنی در یک صف و در قبله ی مسلمین جهان، بدون تقیه و وا همه از یک دیگر، برادرانه نماز جماعت را به طریق اهل بیت (ع) بخوانند.

بنیاد نهادن مدارس اسلامی

یکی از کارهای علامه شرف الدین در راه وحدت اهل تسنن و تشیع گرامی داشت روز میلاد پیامبر (ص) بود او میلاد را در دوازدهم ربیع الاول جشن می گرفت و هنگامی که مراسم جشن در مسجد و خانه ی خودش پایان

می یافت به جشن اهل سنت می رفت و با آنان در برگزاری این جشن بود که مشارکت می کرد.

از بزرگ ترین کارهای اصلاحی سیدعبدالحسین شرف الدین در لبنان که در راستای مبارزات ضد استعماری او صورت می گرفت بنیاد نهادن مدارس اسلامی بود که در آن ها به رایگان به دختران و پسران مسلمان دروس جدید و معارف اسلامی می آموختند. این مدارس را به خاطر رویارویی با مدارس تبشیری و مدارس دولتی که به روش غربی اداره می شد بنا نهاد.

مؤید جنبش های آزادی بخش و حرکت های انقلابی

علامه سیدعبدالحسین شرف الدین در مقام مصلح مسلمان و رهبر سیاسی عقیدتی شیعیان و بهتر بگوییم مسلمانان لبنان نمی توانست نسبت به مسائل سیاسی که در سایر کشورهای اسلامی می گذشت بی اعتنا باشد، از این جهت، او همواره مؤید جنبش های آزادی بخش و حرکت های انقلابی در سرزمین های اسلامی بود. او از جمله مشوقین و تأیید گران جنبش عربی، مصر و ملی شدن کانال سوئز در سال 1956 میلادی بود.

صنعت نفت ایران در سال 1329 شمسی (1370 ه ق) ملی شد. شرف الدین از این جنبش و مقاصد و اهداف رهبران این حرکت در ایران آگاهی کامل داشت و مردم لبنان را نیز در جریان این حرکت ملی قرار داده بود. تا آن جا که به هنگام سفر «آیت الله کاشانی» به لبنان (1331 ه ش) و دیدار با علامه شرف الدین مردم لبنان نیز از او استقبال شایانی کردند و آیت الله کاشانی از آگاهی مردم لبنان نسبت به مسائل ایران اظهار شگفتی کرد.